

Torstai 28. marraskuuta 2019

P9_TA(2019)0082

Toimenpiteet, joilla puututaan Airbus-kiistaa koskevan WTO:n päätöksen vaikutukseen Euroopan maatalouteen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 28. marraskuuta 2019 toimenpiteistä, joilla puututaan Airbus-kiistaa koskevan WTO:n päätöksen vaikutukseen Euroopan maatalouteen (2019/2895(RSP))

(2021/C 232/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon WTO:n välimiehen Airbus-tukikiistassa (DS316) 2. lokakuuta 2019 tekemän päätöksen, jonka mukaan Yhdysvallat saa määrätä 7,5 miljardin dollarin (6,8 miljardin euron) arvosta EU:n vientiin kohdistuvia vastatoimia,
 - ottaa huomioon WTO:n riitojenratkaisuelimen 14. lokakuuta 2019 tekemän virallisen päätöksen, jossa näille vastatoimille näytetään vihreää valoa,
 - ottaa huomioon Yhdysvaltojen päätöksen ottaa 18. lokakuuta 2019 alkaen käyttöön joitakin maataloustuotteita ja joitakin muita kuin maataloustuotteita koskeva uusi 25 prosentin arvotulli ja muita kuin maataloustuotteita koskeva 10 prosentin arvotulli,
 - ottaa huomioon sisämarkkinoilla ja kolmansissa maissa toteutettavista maataloustuotteita koskevista tiedotus- ja menekinedistämistoimista sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 3/2008 kumoamisesta 22. lokakuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1144/2014⁽¹⁾, jäljempänä ”menekinedistämisasiasetus”, asiaa koskevat artiklat sekä sisämarkkinoilla ja kolmansissa maissa toteutettavien maataloustuotteita koskevien tiedotus- ja menekinedistämistoimien vuotuisen työohjelman 2020 hyväksymisestä 18. marraskuuta 2019 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen,
 - ottaa huomioon maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013⁽²⁾, jäljempänä ”yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus”, asiaa koskevat artiklat,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Yhdysvallat on EU28:n maataloustuotteiden viennin tärkein kohdemaana, että kyseisen viennin arvo oli 22,3 miljardia euroa vuonna 2018 (16,2 prosenttia kaikesta maatalous- ja elintarviketuotteiden viennistä) ja että Yhdysvallat on näin ollen korvaamaton markkina-alue sekä viennin arvon että määrän puolesta;
- B. ottaa huomioon, että uusien tullien kohteeksi joutuu 4,3 miljardin euron arvosta maatalous- ja elintarvikealan vientituotteita (60 prosenttia vastatoimien kokonaisarvosta) ja tullimaksujen tuotto tulee olemaan 1,1 miljardia euroa;
- C. toteaa, että Yhdysvaltojen päätös vaikuttaa eniten Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Ranskaan, Espanjaan, Italiaan, Saksaan ja Irlantiin mutta myös muiden EU:n jäsenvaltioiden maatalous- ja elintarvikealaan kohdistuu kielteisiä vaikutuksia;
- D. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen pakotteet kohdistuvat pääasiassa EU:n tunnusomaisiin korkean lisäarvon maataloustuotteisiin, joista monet ovat EU:n laatujärjestelmällä suojattuja (viini ja väkevät alkoholijuomat, kuten mallasviski, oliiviöljy ja maitotuotteet, kuten voi ja juusto);

⁽¹⁾ EUVL L 317, 4.11.2014, s. 56.

⁽²⁾ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671.

Torstai 28. marraskuuta 2019

- E. ottaa huomioon, että kohteena on myös muita maataloustuotteita, kuten syötäväksi tarkoitettut oliivit, sianliha, kahvi, makeat keksit ja pikkuleivät, hedelmäjaloosteet, sitrushedelmät, simpukat, liköörit ja kašmir, vaikkakin vähäisemmässä määrin;
- F. toteaa, että viljelijät ja elintarvikeketjun toimijat ovat Venäjän asettaman tuontikiellon ohella jälleen joutuneet muiden kuin maataloustuotteiden kauppaa koskevan riidan uhreiksi ja että Yhdysvaltojen päätös soveltaa näitä tulleja on voimassa toistaiseksi, kunnes jäsenvaltiot noudattavat WTO:n päätöstä Airbus-kiistassa;
- G. toteaa, että Yhdysvaltojen vastatoimet aiheuttavat eurooppalaisille tuottajille lisää taloudellista ja oikeudellista epävarmuutta luonnostaankin epävakaalla alalla ja lisäävät epävakautta EU:n sisämarkkinoilla, joilla jo nyt ilmenee Venäjän tuontikiellosta aiheutuvia häiriöitä ja joilla on valmistauduttava Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollisesta EU:sta eroamisesta aiheutuviin taloudellisiin seurauksiin;
- H. toteaa, että Yhdysvallat voi lainsäädäntönsä nojalla ottaa käyttöön ns. tullikarusellin, joka vaikuttaisi muihinkin tuotteisiin, lisäksi vastatoimien taloudellisia seurauksia ja vaikuttaisi suhteettomasti maatalous- ja elintarvikealaan;
- I. ottaa huomioon, että Boeingin tukia koskeva kiista on edelleen ratkaistavana WTO:ssa;
- J. ottaa huomioon, että joillakin aloilla, kuten syötäväksi tarkoitettut oliivit (joihin Yhdysvallat on soveltanut tulleja marraskuusta 2017 lähtien) ja oliiviöljy, Yhdysvaltojen päätös pahentaa sisämarkkinoiden jo entisestään heikkoa tilannetta ja että toisilla aloilla, kuten viini, viski ja maitotuotteet, se uhkaa aiheuttaa vakavia yleisiä markkinahäiriöitä; katsoo, että tämä päätös uhkaisi näin ollen kasvua, investointeja ja työpaikkojen luomista ja vähentäisi merkittävästi kilpailukykyä ja supistaisi markkinaosuutta, joiden kehittäminen on kestänyt vuosia ja joiden menetyksestä on vaikea toipua;
- K. ottaa huomioon, että tullit johtavat kuluttajahintojen huomattavaan nousuun ja aiheuttavat taloudellisia ja työpaikkojen menetyksiä yrityksille Atlantin molemmin puolin, mikä hyödyttää viime kädessä EU:n ja Yhdysvaltojen ulkopuolisia tuottajia;
- L. toteaa, että EU:n nykyisten sääntöjen mukaan Yhdysvaltojen markkinoille kohdistuvia, jo hyväksytyt myynninedistämiskampanjoita ei voida suunnata uudelleen ja että jotkut jo toteutetut erittäin arvokkaiden tuotteiden edistämistoimet saattavat osoittautua merkityksettömiksi, jos Yhdysvaltojen tulleja ryhdytään soveltamaan;
- M. toteaa, että jo lähtökohdiltaan herkkä EU:n maatalous on yhä tiiviimmin integroitunut kansainvälisille markkinoille ja että tässä tilanteessa rakentavien kauppasuhteiden merkitys korostuu ja on tärkeää ylläpitää korkealaatuisten tuotteiden elintarvikeketjua, joka pystyy vastaamaan kuluttajien kysyntään;
1. on syvästi huolissaan epäsuorasta vahingosta, jota EU:n maatalous- ja elintarvikealalle ja koko elintarvikeketjulle koituu siksi, että Yhdysvallat on päättänyt määrätä EU:lle vastatoimia Airbus-kiistan vuoksi; pitää kestävämmänä sitä, että maatalousala joutuu kantamaan suuren osan aivan eri alalla alkunsa saaneen riidan kustannuksista; pitää valitettavana päätöstä asettaa tulleja näin monille maataloustuotteille;
 2. pitää erittäin valitettavana, ettei Yhdysvallat yhtynyt EU:n pyrkimyksiin löytää ajoissa neuvotteluratkaisu ennen tullien soveltamista; korostaa olevansa huolissaan siitä, että Yhdysvallat on toistaiseksi kieltäytynyt tekemästä yhteistyötä EU:n kanssa molempien osapuolten ilma-alusteollisuutta hyödyttävän nopean ratkaisun löytämiseksi pitkään jatkuneeseen Airbus–Boeing-kiistaan;
 3. tukee komission pyrkimyksiä ja kehottaa sitä jatkamaan ponnistelujaan löytää neuvotteluratkaisuja osapuolten välisten nykyisten kauppajännitteiden lieventämiseksi;
 4. korostaa, että EU:n vastauksen on oltava koordinoitu ja yhtenäinen varsinkin, koska tullien on tarkoitus vaikuttaa epätasaisesti eri jäsenvaltioihin ja aiheuttaa hajaannusta EU:n riveissä;

Torstai 28. marraskuuta 2019

5. kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti EU:n maatalous- ja elintarvikemarkkinoita, jotta voidaan havaita ajoissa tullien soveltamisesta aiheutuvat häiriöt, kumulatiiviset vaikutukset muun markkinakehityksen kanssa, mukaan lukien meneillään olevan Venäjän tuontikiellon vaikutus, ja poistettujen tuotteiden kerrannaisvaikutukset elintarvikeketjuun;
6. kehottaa komissiota tutkimaan näiden vastatoimien vaikutusta asianomaisiin aloihin ja sisämarkkinoihin ja aloittamaan tarvittaessa nopeasti – WTO:n sääntöjen ja talousarvion asettamissa rajoissa – tuen antamisen pahimmin kärsimään joutuneille aloille; pitää tässä yhteydessä erittäin valitettavana, että vuoden 2020 talousarviossa ei ole tähän tarkoitukseen asianmukaista rahoitusta;
7. kehottaa komissiota harkitsemaan yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvien välineiden, kuten yksityisen varastoinnin ja markkinoilta poistamisen, käyttöä sekä hyödyntämään kaikkia uusia tai muita käytettävissä olevia välineitä ja asiaankuuluvia toimenpiteitä sisämarkkinoilla ilmenevien häiriöiden torjumiseksi;
8. on tyytyväinen komission ilmoitukseen, jonka mukaan se aikoo tarkistaa yhteisen markkinajärjestelyn alaan kuuluvia voimassa olevia EU:n säädöksiä siten, että toimijat voivat pidentää menekinedistämiskampanjoidensa kestoja Yhdysvalloissa ja että kolmansissa maissa käynnissä olevien menekinedistämiskampanjoiden hallinnointia voidaan joustavoittaa, jotta toimijat voivat reagoida muuttuvaan tilanteeseen ja vahvistaa toimiaan Yhdysvalloissa ja jotta voidaan torjua kuluttajiin kohdistuvia vaikutuksia tai tarvittaessa suunnata huomio vaihtoehtoihin markkinoihin ja kohdentaa uudelleen Yhdysvaltojen markkinoille jo hyväksytyt toimet; pyytää komissiota tekemään nämä muutokset mahdollisimman pian ja hyväksymään täydentäviä toimenpiteitä, joilla lisätään joustavuutta menekinedistämisasiäsetuksen mukaisten menekinedistämiskampanjoiden hallinnoinnissa;
9. korostaa, että Yhdysvaltojen pakotteet ovat poikkeuksellisia ja että toimijat eivät olisi voineet ennakoida ja hallita niitä; pyytää siksi komissiota mukauttamaan valvonta- ja tarkastussääntöjä siten, ettei toimijoita rangaista väistämättömistä mukautuksista, joita niiden on tehtävä menekinedistämistoimiin, tai jo suunniteltujen menekinedistämistoimien toteuttamatta jättämisestä;
10. kehottaa komissiota toteuttamaan horisontaalisia tiedotus- ja menekinedistämistoimia, jotka voivat olla korkean tason vierailuja tai osallistumista kansainvälisesti merkittävillä messuilla ja näyttelyihin ja joilla pyritään parantamaan kyseisten tuotteiden tuotekuvaa ja lisäämään niiden myynninedistämistä menekinedistämisasiäsetuksen 2 ja 9 artiklan mukaisesti;
11. toteaa, että komissio olisi tämän nimenomaisen markkinaongelman vuoksi harkittava menekinedistämisasiäsetuksen 15 ja 19 artiklan säännösten käyttöä, jotta voidaan tukea toimijoita, joiden on tehostettava toimiaan päästäkseen Yhdysvaltojen markkinoille, ja lieventää markkinoille pääsyn esteitä;
12. pyytää komissiota hyväksymään käytettävissä olevien enimmäismäärien rajoissa täydentäviä ehdotuspyyntöjä ja lisäämään menekinedistämismäärärahoja vuodeksi 2019, koska vuotuiset määrärahat on jo sidottu, jotta ei viivästyttäisi nopeaa reagoimista Yhdysvaltojen vastatoimiin;
13. kannattaa horisontaalisen menekinedistämisasiäsetuksen tehostamista ja katsoo, että tässä yhteydessä olisi hyödynnettävä myös kansallisten kaupanedistämiskeskusten asiantuntemusta, jotta autetaan toimijoita laajentamaan ja vahvistamaan asemaansa kolmansien maiden markkinoilla ja löytämään uusia myyntikanavia EU:n tuotteille yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistusta ja menekinedistämisasiäsetuksen seuraavaa tarkistamista silmällä pitäen;
14. korostaa, että näissä olosuhteissa on olennaisen tärkeää välttää YMP:n määrärahojen lisäleikkauksia ja jatkaa YMP:n kriisivarauksen uudistamista, koska maatalousala on yhä alttiimpi epävakaudelle ja poliittisista syistä johtuville kansainvälisille kriiseille, jotka edellyttävät järeitä ja tehokkaita budjettitoimia;
15. korostaa tarvetta monipuolistaa vientimarkkinoita ja turvata Yhdysvaltojen tullien kohteena olevien maatalous- ja elintarviketuotteiden markkinoillepääsy poistamalla sitkeät tekniset esteet, jotka ovat estäneet toimijoita hyödyntämästä täysimääräisesti muiden kauppasopimusten tarjoamia vientimahdollisuuksia;
16. kannattaa edelleen vankkumatta vapaakauppaa ja avoimia markkinoita, koska ne ovat lisänneet monien pienten ja keskiuurten yritysten taloudellisia ja työllistämismahdollisuuksia Yhdysvalloissa ja EU:ssa, ja korostaa sekä EU:ta että Yhdysvaltoja hyödyttävien rakentavien kauppasuhteiden merkitystä;

Torstai 28. marraskuuta 2019

17. painottaa kannattavansa sääntöihin perustuvan kauppajärjestelmän säilyttämistä ja tukevansa WTO:ta toimielimenä mutta tunnustaa samalla tarpeen toteuttaa kattava uudistus, erityisesti WTO:n valituselimen osalta;
 18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.
-